

Cần Thơ:

Phát huy vai trò của thanh niên trong xây dựng kinh tế tập thể

Với trên 90.000 đoàn viên thanh niên cùng sự năng động, sáng tạo, từ năm 2006 đến nay, TP. Cần Thơ đã có gần 30 thanh niên vinh dự nhận được Giải thưởng Lương Định Của và khoảng 80 mô hình kinh tế hiệu quả, với thu nhập hàng trăm triệu đồng mỗi năm. Trong đó, việc phát triển những điển hình tiên tiến, mô hình kinh tế tập thể của thanh niên... ngày càng “nở rộ” và đem lại hiệu quả cao.

PHÁT TRIỂN MÔ HÌNH KINH TẾ TẬP THỂ

Nhận thức rõ thanh niên là lực lượng lao động quan trọng, đóng góp tích cực vào công cuộc xây dựng đất nước, Trung ương Đoàn, Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam đã triển khai phong trào “thanh niên lập thân, lập nghiệp” thu hút nhiều thanh niên trong cả nước tham gia tích cực. Tính từ năm 2006 đến tháng 06/2015, Trung ương Đoàn đã tặng Giải thưởng Lương Định Của cho 1.500 thanh niên sản xuất, kinh doanh giỏi trên cả nước.

Riêng tuổi trẻ TP. Cần Thơ đã có gần 30 thanh niên vinh dự nhận được Giải thưởng này và khoảng 80 mô hình kinh tế hiệu quả, với thu nhập hàng trăm triệu đồng mỗi năm. Theo Liên minh Hợp tác xã TP. Cần Thơ, hiện địa phương này có trên 209 hợp tác xã (HTX) với gần 10.000 thành viên tham gia, trong đó có khoảng trên 120 HTX thanh niên. Ngoài ra, Thành phố còn có khoảng 1.300 tổ hợp tác (THT), thu hút khoảng 39.000 thành viên tham gia, trong đó có khoảng 900 THT thanh niên.

Các HTX đã và đang phát huy được thế mạnh của sự liên kết, hợp tác nông hộ trong các hoạt động tổ chức dịch vụ phục vụ sản xuất, kinh doanh. Tại Thành phố đã xuất hiện nhiều HTX điển hình, như: HTX Giống Thốt Nốt, HTX Thời Tân (Thời Lai). Một số THT, HTX sản xuất lúa có diện tích lớn từng bước cơ giới hóa hoạt động hiệu quả, như: THT Khiết Tâm (Vĩnh Thạnh), THT Thời Xuân (Cờ Đỏ). Các HTX nuôi thủy sản tiếp tục duy trì được quy mô sản xuất, bảo đảm hộ

thành viên nuôi có lãi, năng động liên kết chặt chẽ với các doanh nghiệp chế biến thủy sản có năng lực, điển hình như: HTX Thắng Lợi (Vĩnh Thạnh), HTX Thời An (Ô Môn); doanh số năm 2014 của 2 HTX này đạt gần 200 tỷ đồng.

Theo anh Huỳnh Thái Nguyên, Phó Bí thư Thành đoàn, Chủ tịch Hội Liên hiệp Thanh niên TP. Cần Thơ, nhằm hỗ trợ vốn vay cho hội viên, thanh niên phát triển kinh tế gia đình, kinh tế tập thể, các cấp Hội đã hướng dẫn cho thanh niên vay vốn, đồng thời, duy trì và thành lập mới 450 tổ tiết kiệm, tổ hùn vốn giúp thanh niên lập nghiệp (Dân An, 2015). Bên cạnh đó, Liên minh HTX Thành phố cũng tích cực phát huy vai trò liên kết, phối hợp với đơn vị liên quan nâng cao hiệu quả của các THT, HTX, đồng thời, hỗ trợ các HTX khắc phục những yếu kém, phát triển ổn định, góp phần nâng cao hiệu quả kinh tế tập thể.

Ngoài ra, Liên minh HTX Thành phố còn tập trung tăng cường các hoạt động tư vấn, cung cấp các dịch vụ hỗ trợ HTX, tiếp nhận và triển khai các chương trình dự án; Chủ động làm nòng cốt trong các hoạt động tuyên truyền phát triển kinh tế tập thể, hướng dẫn các HTX chuyển đổi theo Luật HTX 2012, đào tạo bồi dưỡng cán bộ và thành viên HTX, THT; Xây dựng mô hình, điển hình tiên tiến; Làm cầu nối liên doanh, liên kết giữa HTX với HTX và HTX với doanh nghiệp; kịp thời tham mưu đề xuất với Thành phố để tháo gỡ những khó khăn vướng mắc trong hoạt động của các HTX, nhất là hỗ trợ các HTX phát triển bền vững theo Quyết định số 2261/QĐ-TTg, ngày 15/12/2014 của Thủ tướng Chính phủ về “Phê duyệt chương trình hỗ trợ phát triển HTX giai đoạn 2015-2020”...

Bên cạnh đó, nhằm khích lệ, động viên, Liên minh HTX TP. Cần Thơ cũng đã thường xuyên biểu dương nhằm nhân rộng các mô hình HTX, THT điển hình tiên tiến. Gần đây nhất, ngày 08/05/2015, tại TP. Cần Thơ, UBND TP. Cần Thơ và Liên minh HTX Việt Nam đã biểu dương 20 HTX và 5 THT điển hình tiên tiến trong phong trào thi đua xây dựng và nhân rộng mô hình

HTX điển hình tiên tiến ở TP. Cần Thơ tại Hội nghị HTX điển hình tiên tiến giai đoạn 2012-2014.

ĐẾN NHỮNG MÔ HÌNH THÀNH CÔNG NỔI BẬT

Mô hình đa canh của anh Kim Hồng Thái: Tốt nghiệp Trung cấp ngành Kỹ thuật trồng trọt năm 2003, anh Kim Hồng Thái ở ấp 8, xã Thới Hưng, huyện Cờ Đỏ (TP. Cần Thơ) quyết vận dụng những kiến thức đã học để vực dậy kinh tế gia đình. Từ khi còn ngồi trên ghế nhà trường, anh đã trăn trở đi tìm câu trả lời vì sao gia đình anh làm lụng vất vả quanh năm trên 5 ha đất mà bao năm không khá giả. Anh nhận ra nút thắt nằm ở chỗ chưa chọn mô hình phù hợp và chưa biết ứng dụng khoa học, kỹ thuật vào sản xuất. Ít vốn nên anh bắt đầu kế hoạch cải tạo dựa trên cây trồng có sẵn. Nhà anh có 2 công xoài cát Hòa Lộc 120 gốc, cho trái ít nên gia đình không mặn mà. Trong lúc nhiều nông dân đồn bỏ xoài vì chán nản loại cây khó tính, cho trái thất thường và giá cả lại bấp bênh này thì anh Thái lại có suy nghĩ khác. Bởi anh biết có không ít nhà vườn đã và đang làm giàu từ cây xoài cát Hòa Lộc và nó vẫn là loại trái ngon ở miền Tây được nhiều người trong và ngoài nước ưa chuộng. Vậy là anh tìm đến những nông dân nhiều năm có thu nhập cao từ trồng xoài để học hỏi kinh nghiệm, ứng dụng cải tạo vườn xoài của gia đình.

Anh Thái kể: “Thấy những nhà vườn trồng xoài bao trái vừa sử dụng ít phân, thuốc, nhẹ công chăm sóc, lại bán được giá cao nên tôi thử làm theo cách của họ. Năm đầu tiên áp dụng, không ngờ thu nhập từ 2 công xoài được trên 20 triệu đồng. Một số nông dân sang tìm tôi hỏi kinh nghiệm” (Thái Trung Thư, 2014). Khi nắm chắc kỹ thuật, Thái quyết định đầu tư cải tạo 8 công ruộng để trồng xoài. Ngoài giống xoài cát Hòa Lộc, anh trồng thêm các giống xoài Đài Loan, xoài Thái để đa dạng sản phẩm... Đến nay, anh Thái có trên 600 gốc xoài các loại, mỗi năm hái trên 30 tấn trái, thu nhập trên dưới 600 triệu đồng/năm. Để tạo lợi thế cạnh tranh, anh Thái áp dụng kỹ thuật xử lý cho xoài ra trái nghịch mùa. Bởi vào thời điểm tháng 7-8 và tháng 12 âm lịch, có lúc xoài cát Hòa Lộc có giá từ 60-100.000 đồng/kg.

Để tránh bị thương lái ép giá, gần tới thời điểm thu hoạch xoài, anh Thái đi tìm hiểu thị trường và tìm đầu ra cho sản phẩm. Anh Thái cho biết: “Tôi thường mang các mẫu xoài lên TP. Hồ Chí Minh và tỉnh Đồng Tháp để chào hàng hay điện thoại nắm giá ở các tỉnh lân cận. Sau khi thỏa thuận xong giá cả là tôi trực tiếp

mang hàng đi bán. Nhờ vậy, tôi còn lời thêm 2.000-5.000 đồng/kg xoài so với bán tại vườn cho các thương lái” (Thái Trung Thư, 2014).

Song song với phát triển mô hình trồng xoài, anh Thái chuyển toàn bộ 30 công ruộng sang trồng lúa chất lượng cao kết hợp với nuôi thủy sản, có thu nhập không dưới 300 triệu đồng/năm. Mô hình đa canh đem lại thu nhập hơn 1 tỷ đồng/năm của anh Thái trở thành địa chỉ thu hút nhiều thanh niên, nông dân đến học hỏi kinh nghiệm. Với sự nỗ lực đáng khâm phục đó, tháng 09/2014, anh Thái vinh dự được Trung ương Đoàn tặng Giải thưởng Lương Định Của.

“Thực trạng thiếu vốn, trình độ nắm bắt, ứng dụng khoa học, kỹ thuật vào sản xuất của đa số thanh niên làm kinh tế tập thể còn hạn chế, những khó khăn trong việc triển khai các mô hình HTX, THT thanh niên... đã và đang là rào cản trên bước đường lập nghiệp của nhiều người trẻ.”

THT Chăn nuôi thuộc Hội Liên hiệp thanh niên phường Long Hưng (quận Ô Môn): Theo Ủy ban Hội Liên hiệp thanh niên quận Ô Môn, toàn Quận hiện có 45 THT và mô hình kinh tế có hiệu quả của thanh niên, tiêu biểu như: hỗ trợ cây con giống cho thanh niên, THT sản xuất, chăn nuôi, trồng nấm rơm...

Trong đó, điển hình phải kể đến THT Chăn nuôi được thành lập vào đầu năm 2015 đã thu hút 8 thanh niên tham gia, với nhiều mô hình kinh tế hiệu quả, như: mô hình VAC (vườn - ao - chuồng), nuôi heo, nuôi gia cầm khép kín và nuôi bò thịt. Theo anh Bùi Phước Thiện, Bí thư Đoàn phường Long Hưng, việc thành lập THT là mong muốn của nhiều thanh niên nhằm chia sẻ kinh nghiệm chăn nuôi, sản xuất, nhất là được chuyển giao, tập huấn kiến thức khoa học - kỹ thuật, hỗ trợ vốn vay và dễ dàng tìm đầu ra với giá cả ổn định. Anh Thiện cho biết: “Thông qua sự giới thiệu của Đoàn - Hội Liên hiệp thanh niên phường, các thành viên trong tổ được vay vốn phát triển kinh tế gia đình, với tổng dư nợ trên 112 triệu đồng” (Dân An, 2015). Từ số vốn này, nhiều thanh niên đã đầu tư chuồng trại kiên cố thực hiện các mô hình kinh tế hiệu quả, mang lại lợi nhuận bình quân khoảng 50 triệu đồng mỗi năm.

Mô hình chăn nuôi của anh Huỳnh Văn Chiến (Thới Hòa B, huyện Cờ Đỏ): Nhờ thường xuyên được tập huấn khoa học, kỹ thuật chăn nuôi và hỗ trợ vay 10 triệu đồng từ Ngân hàng Chính sách Xã hội, anh đầu tư xây dựng hệ thống

Các cán bộ, hội viên, thanh niên có thành tích tiêu biểu trong công tác và phong trào thanh niên được Ủy ban Hội LHTN TP. Cần Thơ tuyên dương

chuồng để nuôi 15 con heo thịt. Bên cạnh đó, tận dụng 2.000 m² mặt nước, anh thả nuôi 300 con vịt và nuôi cá diêu hồng. Sau 4-5 tháng, anh xuất bán một đợt, với thu nhập khoảng 40 triệu đồng. Hiện nay, tổng thu nhập mỗi năm anh Chiến thu trên 100 triệu đồng. Sắp tới, anh Chiến dự định tiếp tục vay vốn mở rộng quy mô chuồng trại lên 5.000 m² và thực hiện mô hình VAC khép kín, bởi mô hình VAC vừa tận dụng tối đa diện tích đất, tiết kiệm chi phí chăn nuôi, sản xuất vừa nâng cao thu nhập và bảo vệ môi trường. Không những làm giàu cho bản thân, anh Chiến còn giúp đỡ và chia sẻ những kinh nghiệm của mình cho nhiều thanh niên trong địa phương cùng học tập và vươn lên làm giàu.

Mô hình trồng rau của anh Trần Chí Hơn (huyện Cờ Đỏ). Ở huyện Cờ Đỏ, từ đầu năm 2015 đến nay, các cấp Hội cũng đã phối hợp Ngân hàng Chính sách Xã hội tiếp tục thẩm định và lập dự án phát vay mới cho thanh niên nghèo phát triển kinh tế, tính đến nay tổng dư nợ do Đoàn Thanh niên quản lý là 3,7 tỷ đồng, duy trì và phát triển 37 tổ hùn vốn xoay vòng, với tổng số vốn trên 400 triệu đồng. Ủy ban Hội các cấp thường xuyên tổ chức các lớp chuyển giao khoa học kỹ thuật, các chuyên tham quan mô hình kinh tế hiệu quả, nhằm giúp thanh niên cập nhật kiến thức mới, ứng dụng các mô hình kinh tế mới, kỹ thuật mới trong trồng trọt, chăn nuôi và sản xuất, kinh doanh.

Tiêu biểu như anh Trần Chí Hơn ở ấp Thạnh Phước, xã Trung Thạnh, với mô hình trồng rau màu đạt hiệu quả kinh tế cao. Tận dụng diện tích bờ bao ruộng lúa, khoảng 1.000 m², anh Hơn trồng ớt, khổ qua, cà. Gần 2 tháng sau, anh xuất bán với thu nhập khoảng 15 triệu đồng mỗi tháng. Còn 14.000 m² đất ruộng, anh trồng lúa chất lượng cao, bình quân lợi nhuận khoảng 5 triệu đồng/công. Mô hình trồng rau màu của anh Hơn đã trở thành địa chỉ thu hút nhiều thanh niên, nông dân đến học hỏi kinh nghiệm.

SỌNG, VẪN CÒN NHỮNG BẮT CẬP TRONG TRIỂN KHAI

Mặc dù đạt được nhiều thành công, nhưng thực trạng thiếu vốn, trình độ nắm bắt, ứng dụng khoa học, kỹ thuật vào sản xuất của đa số thanh niên làm kinh tế tập thể còn hạn chế, những khó khăn trong việc triển khai các mô hình HTX, THT thanh niên... đã và đang là rào cản trên bước đường lập nghiệp của nhiều người trẻ. Cụ thể là:

- Năng lực đoàn viên thanh niên đảm nhiệm dẫn dắt các mô hình này còn hạn chế, vẫn còn nhiều lúng túng trong tìm hướng phát triển sản xuất, kinh doanh, tiếp cận thị trường. Vì thế, nhiều HTX sau khi thành lập một thời gian ngắn đã hoạt động không hiệu quả, hoặc chỉ tồn tại một cách hình thức.

- Công tác tuyên truyền mới đi vào chiều rộng, thiếu chiều sâu. Vì vậy, từ nhận thức đến hành động và trách nhiệm của người dân, đặc biệt là lực lượng thanh niên tham gia chưa nhiệt tình, thiếu hiệu quả...

- Việc khó tiếp cận các nguồn vốn (vốn 120 Trung ương Đoàn, vốn tín chấp từ Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, vốn Chương trình Nông thôn mới, vốn vay từ Ngân hàng Chính sách Xã hội...) đang là một nguyên nhân dẫn đến hoạt động kém hiệu quả của các mô hình.

- Thiếu vắng sự quan tâm của chính quyền địa phương cũng làm giảm động lực của các mô hình.

CẦN NHIỀU GIẢI PHÁP ĐỒNG BỘ

Để các mô hình kinh tế tập thể tại TP. Cần Thơ phát triển thực chất và có hiệu quả, trong thời gian tới cần thực hiện những giải pháp sau:

Một là, đẩy mạnh công tác tuyên truyền, vận động nâng cao nhận thức của thanh niên về kinh tế tập thể. Theo đó, cần tuyên truyền, giáo dục các chủ trương, nghị quyết của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước về xây dựng và phát triển kinh tế HTX, nhất là Chỉ thị số 20 CT/TU, ngày 02/02/2008 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về tăng cường lãnh đạo thực hiện Nghị quyết Hội nghị Trung ương 5 (Khóa IX) về tiếp tục đổi mới phát triển và nâng cao hiệu quả kinh tế tập thể; tiếp tục tuyên truyền Luật Thanh niên; Luật HTX 2012 và các văn bản hướng dẫn thi hành các chủ trương, chính sách khuyến khích phát triển kinh tế tập thể của Chính phủ.

Bên cạnh đó, cần tổ chức các hội nghị, hội thảo, tọa đàm trao đổi kinh nghiệm phát triển mô hình HTX ở các cấp, đưa các nội dung phát triển kinh tế tập thể vào sinh hoạt đoàn, hội tại cơ sở, tư vấn pháp lý thông qua Trung tâm tư vấn, hướng nghiệp, dạy nghề và giới thiệu việc làm cho thanh niên, đội ngũ cán bộ đoàn các cấp. Phối hợp lựa chọn các mô hình HTX điển hình ở các địa phương, nhằm biểu dương, tôn vinh các gương thanh niên làm kinh tế giỏi thông qua hệ thống truyền thông để tuyên truyền nhân rộng.

Hai là, phối hợp đào tạo, tập huấn và bồi dưỡng đội ngũ cán bộ Đoàn - Hội về kinh tế HTX. Trên cơ sở thực hiện chủ trương của Trung ương Đoàn, Liên minh HTX phát động, các địa phương cần có sự phối hợp nhằm tổ chức các lớp đào tạo, tập huấn và bồi dưỡng cán bộ, đoàn viên, hội viên, thanh niên, nhất là cán bộ nòng cốt để thành lập HTX của thanh niên. Tăng cường tư vấn pháp lý cho thanh niên về nội dung liên quan đến phát triển loại hình hợp tác thanh niên,

kiến thức về khởi sự doanh nghiệp và lập nghiệp. Đẩy mạnh trao đổi kinh nghiệm phát triển mô hình HTX trong thanh niên với các hội đoàn thể khác (như: hội phụ nữ, cựu chiến binh, nông dân...). Qua đó, trang bị những kỹ năng, kiến thức, cần thiết để nâng cao năng lực quản lý kinh tế, thu hút, tập hợp thanh niên tham gia hợp tác phát triển kinh tế.

Xây dựng các tài liệu cần thiết, như: cẩm nang, sổ tay, tài liệu giới thiệu mô hình, hướng dẫn quy trình thành lập và tổ chức hoạt động của các mô hình hợp tác, THT và HTX cho cán bộ, đoàn viên, thanh niên, trọng tâm là cung cấp tài liệu cho địa bàn nông thôn, giúp tổ chức cơ sở đoàn và đoàn viên, thanh niên tham gia có hiệu quả vào công cuộc xây dựng nông thôn mới.

Phát huy các câu lạc bộ khuyến nông, khuyến ngư, các THT sản xuất, các tổ tín dụng và vay vốn, các chi đoàn, chi hội nông thôn chuyển giao tiến bộ khoa học kỹ thuật, công nghệ, tìm kiếm đầu ra cho sản phẩm nông nghiệp; trao đổi kinh nghiệm, hỗ trợ nhau trong sản xuất, kinh doanh, tư vấn nghiệp vụ và định hướng phát triển loại hình kinh tế tập thể, như: THT và HTX thanh niên.

Ba là, tích cực tham gia phối hợp với các ngành chức năng, các tổ chức tín dụng hỗ trợ vốn, kỹ thuật cho thanh niên phát triển kinh tế gia đình, nhằm đào tạo nghề, tư vấn, hướng nghiệp và giới thiệu việc làm cho thanh niên nông thôn. Đặc biệt, để tăng trưởng nguồn vốn nhận ủy thác từ Ngân hàng Chính sách Xã hội, thường trực các cơ sở đoàn cần để chủ động tiếp cận được các nguồn vốn để hỗ trợ thanh niên làm kinh tế tập thể. □

Lê Văn

Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, vận động nâng cao nhận thức của thanh niên về kinh tế tập thể.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. K.V (2015). *Cần Thơ: 80% HTX hoạt động có lãi*, truy cập từ http://dangcongsan.vn/cpv/Modules/News/NewsDetail.aspx?co_id=10004&cn_id=712585
2. Dân An (2015). *Phát huy vai trò thanh niên, góp phần xây dựng thành phố văn minh, hiện đại*, truy cập từ http://thanhoan.cantho.gov.vn/index.php?option=com_content&view=article&id=2334:-phat-huy-vai-tro-thanh-nien-gop-phn-xay-dng-thanh-ph-vn-minhhin-i&catid=162:chao-mng-i-hing-cac-cp&Itemid=110
3. Thái Trung Thư (2014). *Thanh niên miền Tây: Bứt phá làm giàu: Bài 2: Học gắn với hành*, truy cập từ http://thanhoan.cantho.gov.vn/index.php?option=com_content&view=article&id=1834:thanh-nien-min-tay-bt-pha-lam-giau-bai-2-hc-gn-vi-hanh&catid=49:mo-hinh-va-dien-hinh&Itemid=113